

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๘/๒๕๖๒

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๘/๒๕๖๒

วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๒

เรื่อง นายภูเบศ จันทร์ดี กับพวก (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายภูเบศ จันทร์ดี นายแพทย์ ตั้งงามสกุล และนางสาวลลิตา เหล่าหว่าน (ผู้ร้อง) อ้างว่าผู้ร้องทั้งสามในฐานะผู้ประกอบการอาชีพแพทย์ และทันตแพทย์มีความเห็นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ ดังนี้

๑. มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติ สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และบัญญัติความใหม่ในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้พระราชบัญญัติ สถานพยาบาลไม่ใช้บังคับกับสถานพยาบาลซึ่งดำเนินการโดยกระทรวง ทบวง กรม องค์การปกครอง ส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ สถาบันการศึกษาของรัฐ หน่วยงานอื่นของรัฐ สภากาชาดไทย และ สถานพยาบาลอื่นซึ่งรัฐมนตรีประกาศกำหนดนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวมีผลให้กฎหมายว่าด้วย สถานพยาบาลใช้บังคับเฉพาะสถานพยาบาลเอกชน ก่อให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม เป็นการเลือก ปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ขัดต่อหลักความเสมอภาคและหลักนิติธรรม จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๔๐ วรรคสอง และวรรคสาม

๒. มาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ยกเลิกความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติ สถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และบัญญัติความใหม่ในมาตรา ๓๘ ให้ผู้ใดประสงค์จะโฆษณาหรือ

- ๒ -

ประกาศด้วยประการใด ๆ เกี่ยวกับการประกอบกิจการของสถานพยาบาล นอกจากชื่อและที่ตั้งของสถานพยาบาลตามที่ปรากฏในใบอนุญาต ต้องได้รับอนุมัติข้อความ เสี่ยง หรือภาพที่ใช้ในการโฆษณาหรือประกาศจากผู้อนุญาต และการโฆษณาหรือประกาศอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานพยาบาลจะกระทำมิได้นั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่ได้ตราขึ้นเพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ หรือเพื่อคุ้มครองสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลอื่น หรือมิได้รักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือมิได้เพื่อการป้องกันสุขภาพของประชาชน กระทบต่อเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น การพูด การเขียน การพิมพ์ การโฆษณา และการสื่อความหมายด้วยวิธีใด สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้ประกอบการตามกฎหมายสถานพยาบาล เป็นการให้เจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจอย่างกว้างขวาง ไม่อาจถือเป็นการจำกัดการใช้สิทธิและเสรีภาพเท่าที่จำเป็นหรือพอสมควรแก่เหตุ จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๗๗

๓. มาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ยกเลิกความในมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ และบัญญัติความใหม่ในมาตรา ๖๘ ให้ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศโดยไม่ได้รับอนุญาตต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาทและให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนับแต่วันที่ฝ่าฝืนคำสั่งที่ให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศจนกว่าจะระงับการโฆษณาหรือประกาศ และหากโฆษณาหรือประกาศอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความจริง หรือน่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทนับแต่วันที่ฝ่าฝืนคำสั่งให้ระงับการโฆษณาหรือประกาศนั้น บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวที่กำหนดอัตราโทษปรับไม่เหมาะสมไม่ได้คำนึงถึงทุนจดทะเบียนและจำนวนเตียงที่ให้บริการ ซึ่งสถานพยาบาลเอกชนที่มีสถานะโรงพยาบาลย่อมมีรายได้และได้รับประโยชน์จากการโฆษณาหรือประกาศมากกว่าสถานพยาบาลที่มีสถานะคลินิก และการนำมาตราการลงโทษทางอาญาที่รุนแรงเกินสมควรแก่เหตุมาใช้บังคับกับระบบคณะกรรมการและการอนุญาตนั้น ไม่ถูกต้องเหมาะสมกับความผิดและได้สัดส่วนกับความรับผิดชอบของผู้กระทำความผิดและผลกระทบต่อสังคม เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ประกอบอาชีพเกินกว่าความจำเป็นและกระทบต่อ

สาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพของการประกอบอาชีพทำให้เป็นอุปสรรคในการประกอบอาชีพ
จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๗๗

ผู้ร้องทั้งสาม ได้ยื่นหนังสือร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว ผู้ตรวจการแผ่นดินมีหนังสือ
แจ้งผลให้ผู้ร้องทราบว่าพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๖ มาตรา ๑๗
และมาตรา ๒๐ ยังไม่มีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญที่ผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณา
เสนอเรื่องพร้อมด้วยความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องทั้งสามจึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสามต้องด้วย
รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคล
ซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมี
คำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญ
คุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ
ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วย
ความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณา
ให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องทั้งสาม
ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๕
มาตรา ๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๒๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๔
มาตรา ๔๐ มาตรา ๗๗ อันเป็นกรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของ
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ นั้น ต้องเป็นไป
ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย

- ๔ -

วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ที่มีหลักเกณฑ์ว่า ผู้จะมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายตามคำร้องขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญได้นั้น จะต้องเป็นบุคคลที่ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพตามที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ แต่ข้อเท็จจริงตามคำร้องไม่ปรากฏว่าผู้ร้องทั้งสามเป็นผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงอันเป็นผลมาจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวแต่อย่างใด คำกล่าวอ้างของผู้ร้องทั้งสามเป็นเพียงการแสดงความคิดเห็นของผู้ร้องทั้งสามเท่านั้น แม้ผู้ร้องทั้งสามจะได้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินได้แจ้งผลการพิจารณาแล้วก็ตาม กรณีก็ไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ผู้ร้องทั้งสามจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

- ๕ -

(คำสั่งที่ ๘/๒๕๖๒)

(นายจรูญ ภัคดีชนากุล)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายชัย ชลวร)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวรวิทย์ กังสศิเทียม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดมศักดิ์ นิติมนตรี)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ